

از لحاظ شمار
گردشگران ورودی
فرانسه بالاتر از
اسپانیا و ایالات
متحده در صدر قرار
دارد. از لحاظ درآمد
گردشگری
بین‌المللی نیز همین
سه کشور در صدر
قرار دارند

گردشگری جهان در آغاز سال ۲۰۰۷ وضعیتی فراتر از پیش‌بینی‌ها داشته است. طبق گزارش وضعیت گردشگری جهان که توسط سازمان جهانی گردشگری ملل متحد (UNWTO) در اواخر ژانویه منتشر شده است. میانگین رشد شمار گردشگران ورودی بین‌المللی برای سال ۲۰۰۷ حدود ۴ درصد پیش‌بینی شده است. اما نتایج چهار ماه نخست امسال نشانگر آن است که به احتمال خیلی زیاد این رقم پشت سر گذاشته خواهد شد مگر آن که در باقی مانده‌ی سال رویدادهای پیش‌بینی ناپذیر ناخوشایندی رخ دهد. از ژانویه تا آوریل ۲۰۰۷ شمار گردشگران ورودی بین‌المللی جهان با بیش از ۶ درصد رشد به ۲۵۲ میلیون نفر رسید که نشانگر ۱۵ میلیون نفر افزایش نسبت به دوره‌ی مشابه در سال ۲۰۰۶ است. در این میان ایران در فهرست آمار ارائه شده از سوی این سازمان جایی ندارد.

تازه‌ترین گزارش سازمان جهانی گردشگری ملل متحد
(UNWTO) از وضعیت گردشگری جهان

بتاب فزاینده گردشگری جهان، سهم مبهم ایران

عباس زندباف
منبع: UNWTO

۷۳۵ میلیارد دلار، درآمد گردشگری بین‌المللی سال ۲۰۰۶ در گزارش UNWTO درآمد و مخارج گردشگری بین‌المللی در سال ۲۰۰۶ و همچنین برترین مقصدهای گردشگری نیز ارائه شده است. امتیاز کارآیی گردشگری پس از سه سال ثبات (رتبه‌ی ۱۲۵) در ماه‌های ژانویه تا آوریل ۲۰۰۷ تغییر کرد و هیات کارشناسان گردشگری UNWTO رتبه‌ی ۱۲۸ را برای کارآیی گردشگری اعلام کردند. رتبه‌ی کلی "چشم‌انداز" گردشگری نیز طی همین دوره سه پله افزایش یافت. اما چشم‌گیرترین افزایش مربوط به افزایش امتیاز "چشم‌انداز" برای مه تا اوت ۲۰۰۷ است که به ۱۳۶ رسید و یازده پله از چهارماه قبلی بالاتر بود و از پایان ۲۰۰۴ بهترین شاخص "چشم‌انداز" بوده است. این وضعیت به‌خوبی نشانگر آن است که میزان اعتماد در گردشگری جهانی دوباره رو به افزایش است و بسیار بهتر از میزان مورد انتظار در آغاز سال ۲۰۰۷ است.

درآمد گردشگری بین‌المللی در سال ۲۰۰۶

سالانه، درآمد حاصل از گردشگری بین‌المللی در جهان ۵۷ میلیارد دلار افزایش می‌یابد. باتوجه به آن که تمام کشورهایی که مقصدهای مهم گردشگری هستند درآمدشان از محل گردشگری بین‌المللی برای سال ۲۰۰۶ را اعلام کرده‌اند طبق برآورد UNWTO درآمد جهانی گردشگری بین‌المللی در سال گذشته به ۷۳۵ میلیارد دلار (۵۸۶ میلیارد یورو) رسید که از لحاظ قدرمطلق نشانگر ۵۷ میلیارد دلار (۴۱ میلیارد یورو) افزایش است. این مقدار افزایش از

میلیارد دلار رسید (۳ درصد از کل).
 علی‌رغم آن که هنوز اطلاعات آماری محدودی در مورد گردشگری خاورمیانه وجود دارد برآوردها نشان‌گر آن است که درآمد گردشگری این منطقه با حدود نیم میلیارد دلار افزایش به ۲۷ میلیارد دلار رسید (سه‌م ۴ درصد از درآمد کل جهان).

قوی‌ترین افزایش نسبی درآمد گردشگری در آفریقا

تمام مناطق جهان در سال گذشته از لحاظ قدرمطلق، با افزایش مواجه بودند اما آهنگ رشد متفاوت بود. از لحاظ نسبی و برحسب قیمت‌های ثابت و واحد پول محلی، درآمد گردشگری بین‌المللی جهان در سال ۲۰۰۶ میلادی ۴/۵ درصد افزایش یافت درحالی‌که این شاخص در سال ۲۰۰۵ برابر با ۳ درصد بود. شمار گردشگران بین‌المللی ورودی جهان نیز در هر دو سال ۲۰۰۵ و ۲۰۰۶ میلادی حدود ۵ درصد افزایش یافت. رشد درآمد گردشگری بین‌المللی در آفریقا قوی‌ترین حالت را داشت (۱۰ درصد) و در آسیا و اقیانوسیه ۹ درصد بود. این شاخص برای اروپا ۴ درصد بود که از ۷/۶ درصد سال ۲۰۰۵ کندتر بود. خاورمیانه نه تنها منطقه‌ای بود که در سال ۲۰۰۶ رشد منفی را تجربه کرد (منفی ۳ درصد) و رشد قدرمطلق برای همپایی با تورم کافی نبود. در بسیاری از مناطق فرعی، رشد نسبی دورقمی بود مثل شمال آفریقا (۱۷ درصد)، جنوب آسیا (۱۴ درصد)، شمال شرقی آسیا (۱۲ درصد)، آمریکای مرکزی (۱۰ درصد) و آسیای جنوب شرقی (۱۰ درصد).

درآمد گردشگری بین‌المللی، شامل ترابری بین‌المللی مسافر

به‌طور معمول درآمد حاصل از ترابری بین‌المللی مسافر را در درآمد گردشگری بین‌المللی نمی‌گنجانند، یعنی خدمات ترابری ارائه شده به اتباع زیر کشورها را به حساب نمی‌آورند. یعنی منظور ارزش صادراتی مدنظر است و حمل و نقل توسط شرکت‌های داخلی موردنظر نیست.

مبلغ صادرات ترابری بین‌المللی مسافر در سال‌های اخیر حدود ۱۷ درصد کل درآمد حاصل از گردشگری بین‌المللی و ترابری مسافر بوده است و در سال ۲۰۰۶ به ۱۴۸ میلیارد دلار رسید. به عبارت دیگر این رقم در دل ۸۸۳ میلیارد دلار درآمد گردشگری بین‌المللی شامل ترابری بین‌المللی مسافر قرار داشته است. به عبارت دیگر در سال ۲۰۰۶ درآمد روزانه‌ی گردشگری بین‌المللی بیش از ۲/۴ میلیارد دلار بوده است به این ترتیب در رده‌بندی صادراتی، گردشگری پس از سوخت، مواد شیمیایی و خودرو در جایگاه چهارم قرار دارد.

مقایسه‌ی رشد درآمد و شمار گردشگران ورودی
 طبق داده‌های کنونی شمار گردشگران بین‌المللی ورودی در سال ۲۰۰۶ با نزدیک به ۵ درصد افزایش به ۸۴۲ میلیون نفر رسید و این میزان رشد فقط نیم درصد کمتر از میزان رشد سال ۲۰۰۵ است.

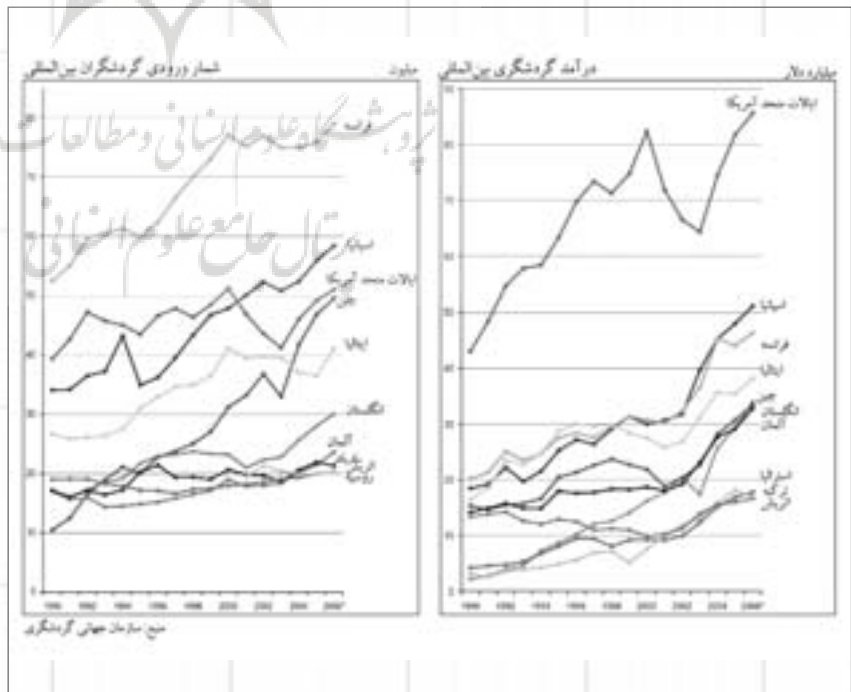
رشد درآمد گردشگری بین‌المللی در سال ۲۰۰۶ (برحسب پول محلی و به قیمت ثابت) اندکی کمتر از

دلار بود. آسیا و اقیانوسیه در سال ۲۰۰۶ از لحاظ شمار گردشگران ورودی بین‌المللی قاره‌ی آمریکا را پشت سر گذاشته بودند و پس از اروپا، پربیننده‌ترین منطقه‌ی جهان بودند. باتوجه به آن که آسیا و اقیانوسیه هم از لحاظ درآمد گردشگری و هم از لحاظ شمار گردشگران ورودی، رشد سریع‌تری از آمریکا دارند این منطقه در سال‌های آینده گوی سبقت را از آمریکا می‌ریاید. از لحاظ قدرمطلق، اروپا در سال گذشته همچنان بزرگ‌ترین برنده بود. درآمد گردشگری اروپا در سال ۲۰۰۶ میلادی ۲۷ میلیارد دلار افزایش یافت درحالی‌که این رقم در سال ۲۰۰۵ میلادی ۱۷ میلیارد دلار بود و کل درآمد گردشگری اروپا به ۳۷۵ میلیارد دلار یا ۳۰۱ میلیارد یورو رسید که ۵۱ درصد کل درآمد گردشگری جهان بود. درآمد گردشگری آفریقا با ۳ میلیارد دلار افزایش به ۲۴

درآمد گردشگری اسپانیا که دارای جایگاه دوم در پردرآمدترین کشورهای جهان از لحاظ گردشگری است بسیار بیشتر است یا از مجموع این درآمد در آفریقا و خاورمیانه بیشتر است.

آسیا و اقیانوسیه دومین منطقه جهان از لحاظ درآمد گردشگری

از لحاظ منطقه‌ای نیز روند جالبی به چشم می‌خورد و آسیا و اقیانوسیه در سال ۲۰۰۶ از لحاظ حجم درآمد گردشگری بین‌المللی همپای قاره‌ی آمریکا شدند. سال پیش هر دوی مناطق به درآمد ۱۵۳ میلیارد دلاری رسیدند که ۲۱ درصد کل درآمد گردشگری بین‌المللی در جهان است. درآمد آسیا اقیانوسیه در این سال ۱۹ میلیارد دلار افزایش یافت و این رقم برای قاره‌ی آمریکا نیز ۹ میلیارد

امارات Travel Gazette Journal (TTG) متحده عربی از لحاظ اجرای پروژه های گردشگری در کشورهای شورای همکاری خلیج فارس (GCC) پیشتاز است و ۸۵ درصد سرمایه گذاری گردشگری در این منطقه را در اختیار دارد.

از کل ۲۷۲ میلیارد دلاری که کشورهای GCC در پروژه های گردشگری سرمایه گذاری کرده اند و قرار است تا سال ۲۰۱۸ کامل شود ۲۳۳ میلیارد دلار از آن امارات متحده است. عمان و قطر هم به ترتیب با ۱۶ میلیارد دلار و ۸۴ میلیارد دلار در جایگاه دوم و سوم ایستاده اند.

امارات متحد از لحاظ اراضی زیربنای پروژه های گردشگری نیز در کشورهای GCC پیشتاز است و ۵۵۸ میلیون مترمربع زمین را به این پروژه ها اختصاص داده است که ۷۵ درصد اراضی اختصاص یافته به پروژه های گردشگری در کشورهای GCC را تشکیل می دهد.

در خود امارات نیز دبی بیش از ۵۰ درصد سرمایه گذاری در پروژه های گردشگری را در اختیار دارد که معادل ۱۲۲ میلیارد دلار است.

ابوظبی با ۸۳ میلیارد دلار یعنی ۱۴ درصد سرمایه گذاری کل در جایگاه دوم قرار دارد. از لحاظ اراضی زیربنایی پروژه های گردشگری نیز دبی پیشتاز است و ۸۳ درصد کل اراضی اختصاص یافته به پروژه های گردشگری را در اختیار دارد. ابوظبی نیز با ۱۱ درصد در جایگاه دوم قرار داد.

سرمایه گذاری پیش بینی شده در پروژه های گردشگری منطقه ی خاورمیانه و افریقای شمالی (MENA) ۲۷۲ میلیارد دلار است که امارات متحده در آن پیشتاز است.

در سال ۲۰۰۶ میلادی دبی که دارای ۴۰۰۰۰ اتاق هتل است با ضریب اشتغال ۸۶ درصد در جهان پیشتاز بود و این شاخص برای هتل های پنج ستاره ۹۲ درصد بود. این حد نصاب سبب شده است تا برگزارکنندگان نمایشگاه ها در اسکان دادن انبوه بازدیدکنندگان تجاری که هر سال به دبی می آیند دچار مشکل می شوند. در واقع رشد شمار بازدیدکنندگان از تمام نمایشگاه های صنعتی دبی دو رقمی بوده است و رشد بازدیدکنندگان از برخی نمایشگاه های بازرگانی در سال ۲۰۰۷ نسبت به سال ۲۰۰۶ معادل ۳۰ درصد بوده است که تقاضای زیادی برای هتل ها ایجاد کرد. ب رگزارکنندگان نمایشگاه های بزرگ و هتل داران راهبرد تازه ای برای هماهنگ شدن در پیش گرفته اند تا بتوانند سروسامانی به اوضاع بدهند. پیش بینی می شود که ساخت هتل های جدید در چند سال آینده اوضاع را بهتر می کند.

این طرح هماهنگی در سال گذشته تدوین شد و اکنون در دست اجرا است و هتل های بزرگ در آن شرکت دارند.

امارات متحده عربی از لحاظ اجرای پروژه های گردشگری در کشورهای شورای همکاری خلیج فارس (GCC) پیشتاز است و ۸۵ درصد سرمایه گذاری گردشگری در این منطقه را در اختیار دارد.

از کل ۲۷۲ میلیارد دلاری که کشورهای GCC در پروژه های گردشگری سرمایه گذاری کرده اند و قرار است تا سال ۲۰۱۸ کامل شود ۲۳۳ میلیارد دلار از آن امارات متحده است

مخارج گردشگری بین المللی در سال ۲۰۰۶
تحکیم جایگاه چین صدرنشینان سال ۲۰۰۶ تغییر چندانی نکرده اند و فقط چین جایگاه ششم را از ایتالیا گرفته است و هلند نیز جای خود در ده کشور برتر به کره ی جنوبی داده است که در سال گذشته سرمایه گذاری در گردشگری خارجی را ۱۸ درصد افزایش داد.

در چند بازار، رشد مخارج گردشگری دو رقمی بود. از ۳۰ کشور صدرنشین که ۷۷ درصد کل مخارج گردشگری جهان را انجام داده اند سوای کره ی جنوبی، بهترین ها عبارت بودند از هند (۲۸ درصد)، لهستان (۲۶ درصد)، برزیل و کویت (هرکدام ۲۲ درصد)، بلژیک (۱۵ درصد)، تایلند (۱۴ درصد)، چین و نروژ (هرکدام ۱۲ درصد) و ایرلند (۱۱ درصد). در میان پنج صدرنشین این شاخص برای ایالات متحده، انگلستان و ژاپن ۴ درصد بود. خرج آلمانی ها برای سفر خارجی ۰/۳ درصد کاهش یافت و در مورد فرانسه ۱/۲ درصد افزایش داشت.

سرمایه گذاران کلان امارات متحده در زمینه ی گردشگری
از سوی دیگر کشورهای حاشیه خلیج فارس در رقابتی تنگاتنگ با یکدیگر یکی پس از دیگری طرح های گردشگری خود را معرفی می کنند. به گزارش هفته نامه

رشد شمار گردشگران ورودی است. وضعیت نسبت به سال ۲۰۰۵ بهبود چشم گیر یافته است زیرا در آن سال میزان رشد گردشگران ورودی بین المللی (۵۴ درصد) دو برابر میزان رشد درآمد گردشگری بین المللی (۲۷ درصد) بود. در سال ۲۰۰۶ در تمام مناطق به غیر از خاورمیانه، رشد درآمد با رشد گردشگری ورودی همبستگی تنگاتنگی داشته است. در خاورمیانه در هر دو سال ۲۰۰۵ و ۲۰۰۶ رشد شمار گردشگران ورودی با رشد درآمد همراه نبوده است البته باید توجه داشت داده هایی که کشورهای این منطقه گزارش داده اند هنوز کامل نیست و در برخی موارد فاقد پیوستگی است.

مقصد های برتر گردشگری جهان در سال ۲۰۰۶

از لحاظ شمار گردشگران ورودی فرانسه بالاتر از اسپانیا و ایالات متحده در صدر قرار دارد. از لحاظ درآمد گردشگری بین المللی نیز همین سه کشور در صدر قرار دارند. اما ایالات متحده در مکان نخست و فرانسه در مکان سوم قرار دارد و اسپانیا نیز همان جایگاه دوم قبلی را حفظ کرده است. بنابراین می توان گفت که ایالات متحده شمار بیشتری از گردشگران پردرآمد را جذب می کند. چین در رتبه بندی شمار گردشگران ورودی جایگاه چهارم را دارد و در رتبه بندی درآمد مکان پنجم. در مورد ایتالیا نیز این وضعیت برعکس است. انگلستان و آلمان نیز در هر دو رتبه بندی مقام ششم و هفتم را دارند. اتریش در رتبه بندی گردشگران ورودی مکان نهم را دارد و در رتبه بندی درآمدی دهم است. مکزیک و روسیه هم رتبه های هشتم و دهم رتبه بندی مقصدی را دارند ولی در رتبه بندی درآمدی جایگاه پائین تری دارند. جایگاه هشتم و نهم رتبه بندی درآمدی نیز از آن استرالیا و ترکیه است. در رتبه بندی گردشگران ورودی سال ۲۰۰۶ در ترکیب ۱۰ کشور صدرنشین اندک تغییراتی رخ داد. آلمان جای مکزیک را گرفت که ناشی از میزبانی جام جهانی فوتبال بوده است و اتریش و روسیه نیز با یک پله صعود در جایگاه نهم و دهم قرار گرفتند. اما ترکیه که در سال ۲۰۰۵ نهم بود دو پله سقوط کرد. در رتبه بندی درآمدی، هم چنین انگلستان را از جایگاه پنجم کنار زد و استرالیا هم مکان هشتم را از ترکیه گرفت. باید توجه داشت که اختلاف کشورها نیز اغلب اندک است مثل مقام های ۷ تا ۱۰ در رتبه بندی شمار گردشگران ورودی و تفاوت درآمد گردشگری چین، انگلستان و آلمان یا استرالیا، ترکیه و اتریش. یعنی با هر تغییری در داده های ممکن است رتبه ها نیز به آسانی تغییر کند.

ده کشور پردرآمد گردشگری در سال گذشته ۵۱ درصد از کل درآمد ۷۳۵ میلیارد دلاری گردشگری بین المللی را به خود اختصاص دادند. سهم شان از شمار گردشگران ورودی بین المللی نیز ۲۷ درصد بود.